

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115223426
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3115223426.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a členiek senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Marty Trnavskej v spore žalobcu: L. X. U., a.s. so sídlom V. č. XX, Z., N.: 31 XXX XXX, proti žalovanej: T. X. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. č. XX, zastúpenej Mgr. Y. T., advokátom so sídlom B. sv. H. č. XXXX/XXB, O., o zaplatenie 1740,91 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 04.októbra 2019, č.k. 14C/383/2015-187, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej voči žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plno rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 63,86%. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. d), § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1,2, § 517 ods. 2 Obč. zákonníka, § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že dňa 26.9.2012 došlo medzi stranami k uzatvoreniu úverovej zmluvy č. XXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 7.500 eur, ktorý žalovaná nesplácala v zmluvne dojednaných splátkach riadne a včas, v dôsledku čoho došlo k predčasnému zosplatneniu dlhu, dňom 10.2.2014. Nemal za sporné, že žalovaná na tento dlh uhradila 7.992,34 eur dňa 13.1.2016. Sporným zostalo len to, či žalovanému vznikol na základe zmluvy nárok na zaplatenie zmluvne dohodnutého úroku 14,90 % ročne z istiny do zaplatenia, alebo žalobcovi po zosplatnení dlhu prislúcha len nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Súd prvej inštancie po preskúmaní zmluvy o úvere dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky náležitosti vyžadované § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná svoje zmluvné povinnosti neplnila a bola s platením splátok v omeškaní, žalobca využil svoje oprávnenie a pristúpil v zmysle zmluvy k zosplatneniu celého úveru, pričom dodržal zákonom stanovený postup podľa § 53 ods. 9 Obč. zák.. Tým vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie dlžnej sumy. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná uhradila dňa 13.01.2016 sumu 7992,34 eur a súd uznesením č.k. 14C/383/2015-66 zo dňa 26.05.2016 konanie v časti o zaplatenie sumy istiny 6.482,76 eur, úroku ku dňu zosplatnenia úveru vo výške 349,94 eur, úroku vo výške 14,90 % ročne vo vyčíslenej výške 1159,64 eur zastavil, predmetom konania zostala neuhradená časť úroku 14,90% ročne z nezaplatenej istiny vo výške 6 482,76 eur od 10.7.2014 do 13.1.2016 vo výške 746,56 eur; úroky z omeškania 6,59 eur a úrok z omeškania 8% ročne z istiny 7 122,76 eur od 10.2.2014 do 12.2.2014, z istiny 6 882,76 eur od 13.2.2014 do 12.6.2014, z istiny 6 682,76 eur od 13.6.2014 do 9.7.2014 a z istiny 6 482,76 eur od 10.7.2014 do 13.1.2016. V tejto časti súd rozsudkom č.k. 14C/383/2015-122 zo dňa 03.04.2017 priznal sumu 1740,91 eur a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. V zamietajúcej časti sa stal rozsudok právoplatným, v časti priznania sumy 1740,91 eur bol rozsudok odvolacím súdom zrušený. Po ustálení, že predmetná zmluva

je spotrebiteľskou zmluvou sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou priznania úrokov po splatnosti úveru. To, že veriteľ má aj v prípade okamžitého (predčasného) zosplatnenia úveru právo na zmluvné úroky, súd prvej inštancie nespochybňoval. Konštatoval, že sporné je len to, či má nárok len na úroky vzniknuté do dňa zosplatnenia úveru, alebo či má aj po zosplatnení nárok účtovať dlžníkovi ďalšie úroky. Uviedol, že v tejto otázke je viazaný právnym názorom Krajského súdu v Trenčíne vyjadreným v uznesení vydanom v predmetnom konaní č.k. 27Co/270/2017-142 zo dňa 25.01.2018. Súd prvej inštancie uviedol, že úrok z úveru predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi peňažné prostriedky k dispozícii. Ide v podstate o odplatu za to, že veriteľ sa vzdal dispozície s peňažnými prostriedkami, poskytol ich dlžníkovi a umožnil mu vracať ich v splátkach. Vyhlásením predčasnej splatnosti vlastne veriteľ odopiera dlžníkovi predtým poskytnuté plnenie (požaduje jeho vrátenie), čím sa radikálne mení obsah záväzku. Pokiaľ dlžník už nie je oprávnený disponovať poskytnutými finančnými prostriedkami, neexistuje dôvod, aby sa tieto finančné prostriedky ďalej úročili. Predčasné vrátenie finančných prostriedkov nepredstavuje plnenie pôvodne dohodnutých podmienok čerpania úveru, preto na takto vzniknutý záväzok nemožno aplikovať ani pôvodne dohodnuté dojednanie o úrokoch. Zosplatnením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov. To, že dlžník napriek tomu finančné prostriedky veriteľovi nevráti, je sankcionované inak (úrokmi z omeškania, rovnako ako každé iné omeškanie dlžníka s peňažným plnením). Pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru si veriteľ musí byť vedomý, že sa vzdáva potenciálneho budúceho zisku z úrokov (ktorý je však veľmi neistý vzhľadom na to, že dlžník nesplácal ani len istinu) výmenou za oprávnenie okamžite žiadať vrátenie istiny (a dovtedy vzniknutých úrokov) a prípadne následne toto plnenie aj vymáhať. Ak dlžník nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by dlžník mal právo držby finančných prostriedkov. Inak by nastal nespravodlivý stav pre dlžníka, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti plnenia celého dlhu a veriteľ by mal naďalej nárok na úroky zo zmluvy a aj na úroky z omeškania. De facto by sa takto popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku - veriteľ by mal právo na úrok, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo dlžník by nemal nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred zosplatnením úveru. K tvrdeniu žalobcu, že povinnosť dlžníka platiť úroky je limitovaná splatnosťou úveru, súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ by zákonodarcu chcel, aby dlžník platil úroky aj potom, keď už bol povinný vrátiť veriteľovi celú istinu, nepochybne by to výslovne vyjadril. Pripustil, že omeškanie dlžníka zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom samo omeškanie dlžníka neovplyvňuje vznik nároku na úrok z úveru. Avšak od chvíle, keď na (kvalifikované) omeškanie dlžníka reaguje veriteľ predčasným zosplatnením úveru, už nejde o plnenie práv a povinností z pôvodnej úverovej zmluvy, ale predčasným zosplatnením vzniká medzi veriteľom a dlžníkom nový (sankčný) právny vzťah, ktorého súčasťou okrem úrokov z omeškania je podstatné právo veriteľa požadovať (a v prípade neplnenia aj vymáhať) okamžité vrátenie celej istiny. Nejde teda v žiadnom prípade o zvýhodnenie dlžníka, naopak, dlžník sa (vinou vlastného neplnenia zmluvných podmienok a následnej reakcie veriteľa) ocitá vo veľmi nevýhodnej situácii, keď je povinný okamžite vrátiť celú istinu aj s úrokmi, ktoré vznikli do dňa zosplatnenia. Dlžník sa nezbavuje žiadnej povinnosti - aj naďalej je povinný vrátiť poskytnuté finančné prostriedky a aj dohodnutý úrok, len sa tento úrok ku dňu predčasnej splatnosti zafixuje a istina sa ďalej neúročí. Nárok na úrok za obdobie po dátume predčasnej splatnosti veriteľovi ešte nevznikol (vznikol by mu len vtedy, ak by dlžník naďalej mal právo poskytnutými finančnými prostriedkami disponovať, teda pokračovať v ich vracaní v splátkach), preto nemohlo dôjsť ani k zániku takéhoto nároku. Pokiaľ žalobca argumentoval povahou odstúpenia od zmluvy podľa § 506 Obchodného zákonníka, súd prvej inštancie uviedol, že v preskúmanom prípade nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, ale k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Záver o neexistencii nároku na (nové) zmluvné úroky po zosplatnení úveru nevyplýva priamo z právnej vety rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/143/98, to však neznamená, že súd nemôže podporne poukázať aj na časť odôvodnenia rozhodnutia iného súdu (hoci všeobecne právne nezáväznú), pokiaľ sám dostatočne vyargumentuje tam prezentovaný právny názor. V citovanom rozhodnutí obchodný senát najvyššieho súdu jasne uviedol (hoci v inštrukcii pre súd prvej inštancie), že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Záver o nepriznaní úrokov po zosplatnení úveru sa javil súdu prvej inštancie logický aj z hľadiska, že v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvy. Konštatoval, že na tomto výklade a ustálenej súdnej praxi nič nemení ani zákon o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého spotrebiteľ má povinnosť uhradiť úrok len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Toto ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch má na mysli situáciu, kedy spotrebiteľ - dlžník svoj dlh riadne spláca a toto ustanovenie vymedzuje celkovú dĺžku obdobia, počas ktorého má dlžník ako spotrebiteľ povinnosť platiť úroky. Nič to však nemení na situácii, že pokiaľ

veriteľ (v danom prípade žalobca) pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. Právny názor, podľa ktorého veriteľovi po zosplatení úveru nepatria zmluvné úroky považuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky za ústavne akceptovateľný, ktorý názor vyslovil v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.9.2012 a Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4 Obo 143/98 a priklonila sa k nemu aj rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky (napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/40/2015 zo dňa 28.07.2015, jeho rozsudok sp. zn. 15Co/871/2014 zo dňa 02.09.2015, rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 5Co/479/2015-128 zo dňa 10.02.2016) ako aj rozhodovacia prax Krajského súdu v Trenčíne (napr. rozhodnutie zo dňa 26.04.2016 pod č.k. 6Co/304/2015, zo dňa 18.07.2017 pod č.k. 6Co 303/2017, zo dňa 26.02.2019 pod č.k. 27Co/31/2019). Vzhľadom na uvedené a na právny názor vyjadrený v uznesení odvolacieho súdu v tomto konaní č.k. 27Co/270/2017-142 zo dňa 25.01.2018, ktorým je súd viazaný, súd nepriznal žalobcovi nárok na úroky po zosplatení úveru (vyčíslené v sume 746,56 eur). Preskúmal uplatnený nárok žalobcu v celom rozsahu a úhradu žalovanej a dospel k záveru, že žalovaná má uhradený dlh voči žalobcovi v celom rozsahu. Konštatoval, že žalobca si uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 6482,76 eur ako istiny, sumy 349,94 eur (nezaplatených úrokov do dátumu predčasnej splatnosti úveru), sumy 6,59 eur (nezaplatených úrokov z omeškania do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úroku 14,90% ročne z nezaplatenej istiny 7.122,76 eur od 10.2.2014 do 12.2.2014, z nezaplatenej istiny vo výške 6.882,76 eur od 13.2.2014 do 12.6.2014, z nezaplatenej istiny vo výške 6.682,76 eur od 13.6.2014 do 9.7.2014, z nezaplatenej istiny vo výške 6.482,76 eur od 10.7.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania 8% ročne z nezaplatenej istiny 7.122,76 eur od 10.2.2014 do 12.2.2014, z nezaplatenej istiny vo výške 6.882,76 eur od 13.6.2014 do 9.7.2014, vo výške z nezaplatenej istiny 6.682,76 eur od 13.6.2014 do 9.7.2014, z nezaplatenej istiny vo výške 6.482,76 eur od 10.7.2014 do zaplatenia. Žalovaná uhradila sumu 7992,34 eur, ktorú súd pri nepriznaní úrokov z úveru po zosplatení úveru započítal v sume 6482,76 eur na istinu, v sume 349,94 eur na úroky z úveru do dátumu predčasnej splatnosti úveru, v sume 6,59 eur na úroky z omeškania do dátumu predčasnej splatnosti úveru, v sume 1009,42 eur na úroky z omeškania (8 % zo sumy 7122,76 od 10.02.2014 do 12.02.2014, zo sumy 6882,76 eur od 13.02.2014 do 12.06.2014, zo sumy 6682,76 eur od 13.06.2014 do 09.07.2014, zo sumy 6482,76 eur od 10.07.2014 do 13.01.2016). Z tohto výpočtu vyvodil, že po odpočítaní nepriznaných úrokov po zosplatení úveru do 13.01.2016 z uplatneného nároku žalobcu žalovaná uhradila nárok žalobcu v celom rozsahu a preto súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom zostávajúcom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, keď vzhľadom na čistý úspech žalobcu, ktorý predstavuje 63,86% v tomto rozsahu voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tomto výroku zmenil, jeho žalobe vyhovel i v časti úrokov z úveru a priznal mu náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania. Zastával názor, že nárok veriteľa na dohodnutý úrok nie je viazaný na zosplatenie dlhu, ale na vrátenie v rámci úveru poskytnutých peňažných prostriedkov. Poukázal na ustanovenia § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka i komentár IURA EDITION k nim a uviedol, že obsahom záväzku dlžníka z úveru je nielen vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky - úver, ale aj úroky. Úroky sú odplátou za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškani. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Iný výklad by musel byť odôvodnený priamo príslušnými zákonnými ustanoveniami (ktoré však, neexistujú) alebo nepriamo - extenzívnym výkladom existujúcich zákonných ustanovení, ktorý však nebol predložený. Výklad prezentovaný súdom v napadnutom rozhodnutí by znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľ, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok a zvyhodňuje dlžníka vo forme zníženia úroku na úroveň zákonného úroku z omeškania. S takýmto názorom nesúhlasil a mal za to, že v žiadnom prípade nepredstavuje rovnovážne usporiadanie záväzkového vzťahu po porušení povinností dlžníka, ale naopak ho nelogicky zvyhodňuje, a to na úkor veriteľa, ktorý svoje povinnosti zo zmluvy splnil a ktorý by bol takýmto výkladom stavu znevýhodnený dvojnásobne. Okrem toho takýto názor poskytuje návod dlžníkom na to, ako neplniť svoje zmluvné povinnosti bez obáv o zhoršenie svojho postavenia, naopak s očakávaním jeho zlepšenia. Strata výhody splátok a príslušný zákonný úrok z omeškania sú adekvátnymi sankciami, s ktorými zákon počíta, pričom ohľadom straty výhody splátok (predčasnemu zosplateniu úveru) určuje záväzné časové a faktické podmienky, bez naplnenia ktorých k nej nemôže

vo vzťahu k spotrebiteľovi dôjsť a ohľadom úrokov z omeškania určuje záväzne ich výšku. Pokiaľ majú súdy záujem chrániť spotrebiteľa v obdobných prípadoch omeškania, majú možnosť tak urobiť v zmysle zákona a nie nad jeho rámec, a to najmä tak, že po adekvátnom preskúmaní objektívnosti príčin omeškania spotrebiteľa ako dlžníka, ktoré viedlo k predčasnemu zosplatneniu, použitím § 232 ods. 3 CSP určia dlžníkovi dlhšiu lehotu na splatenie dlžnej sumy (k čomu súdy v rozhodujúcej väčšine prípadov aj reálne pristupujú, čo len ďalej oslabuje argument uvádzaný v napadnutých rozhodnutiach súdov, že spotrebiteľ je po zosplatnení úveru znevýhodnený stratou výhody splátok - keďže túto opäť získa vďaka rozhodnutiu súdu). Reštriktívne ustanovenie vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení neobsahuje žiadny právny predpis. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k. 6 Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/108/2017 z 29.05.2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/138/2017-83 z 27.03.2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/206/2018-175 z 27.11.2018, rozsudok Krajského súdu Žilina č. k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 12Co/116/2017 zo dňa 19.06.2018 a 8Co/193/2017-88 zo dňa 07.12.2017, rozsudok Krajského súdu Nitra č. 7Co/366/2017-84 zo dňa 30.11.2017, Krajského súdu Nitra č. k. 12Co/4/2018 z 11.12.2018, Krajského súdu Košice č. k. 5Co/297/2017 zo dňa 13.02.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 14Co/22/2018 zo dňa 29.01.2019 a ďalšie. Dal do pozornosti dôvodovú správu k zákonu č. 106/2014 Z. z. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti mal za to, že jeho odvolanie je dôvodné, keďže je daný odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla potvrdenie napadnutého rozsudku. Vyslovila názor, že súd prvej inštancie vykonal v konaní dostatočne rozsiahle dokazovanie. Dôkazy vyhodnotil jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, čím vytvoril zodpovedajúci základ pre rozhodnutie vo veci samej. Na zistený skutkový stav správne aplikoval ustanovenia právneho predpisu, jeho rozhodnutie náležite odôvodnil a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne v obidvoch výrokoch. Uviedla, že zotrváva na všetkých vyjadreniach, ktoré v písomnej podobe doručila súdu a napriek obsahu žalobcovho odvolania tvrdí, že dohodnuté úroky z poskytnutých úverových prostriedkov patrili žalobcovi len do splatnosti dlhu. Od splatnosti bola žalovaná v omeškaní a bola povinná platiť žalobcovi úroky z omeškania postupom podľa § 369 Obchodného zákonníka. Poukazovala na skutočnosť, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pokiaľ ide o tam vyslovený právny názor, bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v uznesení zo dňa 25.01.2018 a v uvedenej súvislosti poukázala na znenie čl. 2 ods. 2 CSP.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že opätovne odkazuje na rozhodnutie NS SR zo dňa 30.07.2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018, v ktorom rozhodnutí Najvyšší súd SR odkazujúc na judikatúru Súdneho dvora EÚ celkom jednoznačne uvádza právny záver, podľa ktorého má veriteľ nárok na zmluvný (obchodný) úrok z úveru bez ohľadu na zosplatnenie dlhu, a to aj popri nároku na úrok z omeškania, pričom tento nárok trvá až do úplného splatenia poskytnutých finančných prostriedkov dlžníkom. Tento záver dovolací súd odôvodňuje najmä odlišným účelom, resp. cieľom (zmluvného) úroku a úroku z omeškania. Opätovne poukazoval aj na rozhodnutie NS SR publikované v Zo súdnej praxe pod č. 55/1996, ktoré ustálilo už v roku 1996 aj otázku výšky zmluvného úroku po zosplatnení. Na základe citovaného právneho názoru Najvyššieho súdu SR a aj v súvislosti s odkazom na judikatúru Súdneho dvora EÚ považuje právnu otázku nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení za definitívne uzatvorenú citovaným právnym názorom dovolacieho súdu.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

6. Z hľadiska obsahu odvolania (§ 124 ods. 1 CSP) žalobca uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom závere súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) v časti (ne) priznania úrokov z úveru po dni mimoriadnej splatnosti úveru.

7. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

8. Odvolací súd sa v danom prípade v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Po dôkladnom preskúmaní odvolacích námietok dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, ktorý posúdil v súlade s hmotným právom a ustálenou rozhodovacou činnosťou. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu (žalobcu) a s týmto sa súd prvej inštancie dostatočne vypořiadal. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach naň podľa § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Pokiaľ odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, postačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

9. Otázka práva veriteľa na úroky z úveru za dobu po splatnosti úveru až do okamihu skutočného vrátenia úveru je rozhodovaná všeobecnými súdmi Slovenskej republiky nejednotne. Tunajší odvolací súd a podľa neho aj prevažná rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky (pozri napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/40/2015 zo dňa 28.07.2015, sp. zn. 15Co/871/2014 zo dňa 02.09.2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, rozsudky tunajšieho súdu ako napr. 5Co/479/2015-128 zo dňa 10.02.2016, 27Co/124/2019-118 zo dňa 20.08.2019, sp. zn. 6Co/304/2015 zo dňa 26.04.2016, sp. zn. 6Co/303/2017 zo dňa 18.07.2017 a podobne) sa priklonila k právnemu názoru, že dojednané úroky z úveru patria veriteľovi len za dobu do splatnosti úveru. Po splatnosti úveru patria veriteľovi už len úroky z omeškania, ak je dlžník v omeškaní so splnením svojej povinnosti vrátiť riadne a včas poskytnutý úver.

10. Tento právny názor bol odobrený aj uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.09.2012, ktorý v zásade vyslovil, že takéto rozhodnutie súdu, ak je riadne odôvodnené, nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. V predmetnom uznesení sa ústavný súd vypořiadal s rovnakými argumentmi (sťažovateľa), ako predniesol odvolateľ v tomto spore. Ústavný súd SR predmetným uznesením odmietol sťažnosť smerujúcu proti záverom všeobecných súdov, v zmysle ktorých má veriteľ nárok na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba "do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania v súlade s ust. § 369 Obch. zákonníka". Tento výklad považoval ústavný súd za ústavne akceptovateľný.

11. K argumentu odvolateľa, že jeho výklad príslušných ustanovení Obchodného zákonníka podporuje ustanovenie § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, podľa ktorého spotrebiteľ má povinnosť uhradiť úrok za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do dňa splatnosti istiny, odvolací súd uvádza, že predmetné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch upravuje situáciu, keď odstúpil od zmluvy spotrebiteľ a toto ustanovenie vymedzuje výšku úrokov do dňa splatnosti istiny. Uvedené zákonné ustanovenie preto nepodporuje argumentáciu žalobcu, práve naopak, pretože podľa toho ustanovenia je spotrebiteľ povinný plniť úroky len do dňa splatnosti istiny, nie po splatnosti, ako je predmetom sporu v danej veci. Ide o stav v súlade s právom, stav oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Nevzťahuje sa však na protiprávny stav, situáciu, keď veriteľ považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), s ktorým stavom sa spájajú výhradne sankcie v podobe platenia úrokov z omeškania, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov. S týmto stavom sa nebudú spájať odplatné plnenia, akými sú úroky z úveru.

12. Výklad odvolateľa vedúci k záveru o oprávnenosti úrokov zo spotrebiteľského úveru po mimoriadnom zosplatení je v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa a výkladu v jeho prospech zakotvenou v § 52 ods. 2, § 53 ods. 1 a 5 a § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka.

13. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právny vzťah, ktorý existuje medzi žalobcom a žalovaným je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a na tento právny vzťah potreba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru a súvisia s ochranou spotrebiteľa. V rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa a výkladu v jeho prospech by preto bol aj postup súdu prvej inštancie v prípade, ak by rozhodol v danej veci rozsudkom pre uznanie, ktorú skutočnosť namietal žalobca v podanom odvolaní.

14. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na uznesenie Nejvyššího soudu České republiky zo dňa 21.08.2014 pod sp.zn. 33 Cdo 212/2014, odvolací súd ani v najmenšom nespochybňuje právnu vetu, na ktorú žalobca poukazuje v odvolaní, v označenej veci sa však nejednalo o spotrebiteľský právny vzťah, z ktorého dôvodu uvedené rozhodnutie nie je priamo aplikovateľné na právnu vec, ktorá je predmetom tohto odvolacieho prieskumu.

15. Pre úplnosť odvolací súd poukazuje na závery v tejto otázke, ako ich vo svojom rozsudku sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015 uviedol tiež Krajský súd v Prešove, vychádzajúc z ktorého, "... úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy." S vyššie uvedeným názorom, plne súladným s tým, na ktorom založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, sa odvolací súd plne identifikuje.

16. Odvolací súd sa s poukazom na uvedené s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého právo na riadny úrok z úveru má žalobca iba do zosplatnenia istiny úveru stotožňuje.

17. Vychádza pritom z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo 143/1998, publikovaného pod č R 59/98, podľa ktorého dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 Obchodného zákonníka). Aj keď sa jedná o staršie uznesenie Najvyššieho súdu SR, jeho závery sú stále aktuálne a potvrdzuje ich ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, keď napr. Ústavný súd SR v uznesení č.k. IV. ÚS 476/2012-14, zo dňa 18.09.2012 takýto výklad považoval za ústavne akceptovateľný a v tomto smere je odvolacia námietka žalobcu nedôvodná. Záver, že zmluvne dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi stranami sporu.

18. Pokiaľ odvolateľ argumentuje odchylnými rozhodnutiami iných odvolacích súdov, resp. uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07.2019, odvolací súd uvádza, že Civilný

sporový poriadok vychádza z princípu právnej istoty (čl. 2 ods. 1 CSP). Podľa čl. 2 ods. 2 CSP právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu ako najvyššej súdnej autority v rámci sústavy súdov SR je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivito v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do tohto pojmu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 129/2017 zo dňa 31. 10. 2017). Vzhľadom na uvedené, za právne nevýznamné považoval odvolací súd poukazy žalobcu v odvolaní na rozhodnutia iných odvolacích súdov, týkajúcich sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci odvolací senát rozhodujúci v súdnej veci viazaný nie je. Ani uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07.2019 z tohto hľadiska - v súčasnosti - nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, najmä s poukazom na fakt, že ide o zrušujúce uznesenie, meritom veci bola odlišná skutková i právna situácia (v merite veci sa Najvyšší súd SR zaoberal otázkou nesprávnej interpretácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) a na uvedené súdne rozhodnutie zatiaľ rozhodovacia prax najvyššieho súdu nenadviazala.

19. Čo sa týka rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sp.zn. C- 96/16 a C -94 /17 zo dňa 07.08.2018, ide o vec , v ktorej súdny dvor vyslovil, že : smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že sa jednak neuplatňuje na postup predajcu alebo dodávateľa spočívajúci v prevode alebo odkúpení pohľadávky, ktorú mal voči spotrebiteľovi bez toho, aby bol taký prevod stanovený v zmluve o úvere uzavretej so spotrebiteľom, bez toho, aby bol spotrebiteľ vopred informovaný o tomto prevode alebo k tomuto prevodu udelil svoj súhlas, a bez toho, aby mu bolo umožnené odkúpiť svoj dlh a dosiahnuť tak jeho zánik tým, že nadobúdateľovi zaplatí sumu, ktorú nadobúdateľ zaplatil za uvedený prevod, navýšenú o uplatniteľné náklady, úroky a výdavky. Táto smernica sa jednak neuplatňuje ani na vnútroštátne ustanovenia, ako sú ustanovenia uvedené v článku 1535 Código civil (občiansky zákonník), ako aj v článkoch 17 a 540 Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (občiansky súdny poriadok), ktoré upravujú takúto možnosť odkúpenia a substitúciu prevodcu nadobúdateľom v prebiehajúcich súdnych konaniach. Smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že jej neodporuje vnútroštátna judikatúra, ako je judikatúra Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko), o ktorú ide vo veci samej, podľa ktorej je jednostranne stanovená podmienka zmluvy o úvere uzavretej so spotrebiteľom, ktorá stanovuje uplatniteľnú sadzbu úrokov z omeškania, nekalá z dôvodu, že ukladá spotrebiteľovi, ktorý sa dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu, pokiaľ táto sadzba prevyšuje o viac ako dva percentuálne body sadzbu bežných úrokov stanovených v tejto zmluve. Smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že jej neodporuje vnútroštátna judikatúra, ako je judikatúra Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko), o ktorú ide vo veci samej, podľa ktorej dôsledok nekalej povahy jednostranne stanovenej podmienky zmluvy o úvere uzavretej so spotrebiteľom, ktorá stanovuje sadzbu úrokov z omeškania, spočíva v celkovom zrušení týchto úrokov, pričom bežné úroky stanovené v tejto zmluve naďalej plynú.

20. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 CSP. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná a preto jej v zmysle § 255 ods. 1 CSP odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).